

Bilgisayar Programc?I??? Derslerinde Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgisayar Programc?I??? Derslerinde Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17713>

Özet

Bilgisayar Programcılığı Derslerinde Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i, M. Avc? ve H. Ersoy (2018) tarafından ö?renme motivasyonu kavramının Türk kültürü ba?lamında ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin Bilgisayar Programcılığı derslerine yönelik motivasyon kaynaklarının ve düzeylerini alt? farklı boyutta analiz eder. Toplam 19 maddeden oluan bu ölçek, yapılan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? sonucunda, programlama e?itiminde motivasyonun de?erlendirilmesi için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oldu?unu kan?tlam??tır.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar Programcılığı, Ö?renme Motivasyonu, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulayıcı Faktör Analizi, Yüksekö?retim.

Yazarlar

Ümmühan Avc?, Hakan Ersoy

Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite ö?rencilerinin Bilgisayar Programcılığı gibi teknik ve zorlayıcı derslere karşı geli?tirdikleri motivasyonel tutumları, hedefleri ve algıladıkları d??sal baskılar/ödülleri sistematik olarak belirlemektir. Bu araç, ö?rencilerin programlama başarıları üzerinde etkili olan motivasyon faktörlerini derinlemesine anlamaya olanak tanır.

Uyarlama çal??ması, orijinal ölçe?in yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını Türkiye'deki üniversite örneğinde test etmeyi hedeflemiştir. Elde edilen yüksek güvenilirlik ve güçlü uyum indeksleri, ölçe?in Türkçe formunun programlama derslerindeki motivasyonun ölçülmesinde etkin bir şekilde kullanılabileceğini göstermiştir.

Yapı

Bilgisayar Programcılığı Derslerinde Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i, 19 maddeden ve alt? alt boyuttan oluan çok faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu faktörler, ö?rencilerin motivasyon kaynaklarının detaylıca incelemek üzere tasarlanm??tır. Ölçek, hem içsel hem de d??sal motivasyon unsurlarını de?erlendirir.

Ölçe?in faktör yapısı ve madde dağılımı şu şekildedir:

Tutum ve Beklenti: 4 madde

Zorlayıcı Amaçlar: 3 madde

Belirgin Hedefler: 3 madde

Ödül ve Takdir: 3 madde

Ceza: 2 madde

Sosyal Baskı ve Rekabet: 4 madde

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. DFA sonuçları, alt faktörlü modelin Türk örneklem verileriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak öngörülen motivasyon yapısını başarıyla bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Analizler sonucunda elde edilen temel uyum indeksleri ve değerleri, modelin kabul edilebilir veya iyi uyum sağlıyorlar içinde olduğunu göstermektedir:

$\chi^2=363.75$, $df=137$, $p=.000$

RMSEA (Yaklaşık Hata Karekök Ortalaması) = 0.073

χ^2/df oranı = 2.65

NFI (Normlaştırılmış Uyum İndeksi) = 0.94

NNFI (Normlaştırılmış Uyum İndeksi) = 0.96

SRMR (Standartlaştırılmış Kök Ortalama Kalıntı) = 0.06

CFI (Karşılaştırılabilir Uyum İndeksi) = 0.96

GFI (Yıllık Uyum İndeksi) = 0.89

AGFI (Düzeltilmiş Yıllık Uyum İndeksi) = 0.85

IFI (Artımsal Uyum İndeksi) = 0.96

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizi, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin genel olarak yüksek bir güvenirlik seviyesine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı değeri 0.90'dır. Alt faktörler bazında hesaplanan katsayılar ise 0.71 ile 0.83 arasında değişmektedir. Bu değerler, hem bütünü hem de alt boyutların programlama derslerinde öğrenme motivasyonu yapısını tutarlı ve güvenilir bir şekilde ölçtüğünü doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör

Analizi (DFA) uygulanm??tır. DFA, ölçe?in orijinal yap?s?nda yer alan alt? faktörün (Tutum ve Beklenti, Zorlay?c? Amaçlar, Belirgin Hedefler, Ödül ve Takdir, Ceza, Sosyal Bask? ve Rekabet) Türk ö?renciler üzerindeki verilerle de uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Elde edilen DFA sonuçlar? (RMSEA=0.073; CFI=0.96), alt? faktörlü modelin geçerli ve uygun bir model oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir. Bu durum, ölçe?in programlama motivasyonunun çok boyutlu do?as?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Hedef Kitle: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi ya? grubu

Popülasyon Detaylar?: Bilgisayar Programc?l??? derslerini alan üniversite ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Ölçek, 6 dereceli Likert format?nda yan?tlanmaktadır. Derecelendirme "1- hiç kat?lm?yorum" ile "6- tamamen kat?l?yorum" aras?nda de?ilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon Ölçe?i, Programlama E?itimi, Cronbach Alfa, Yap?s?sal E?itlik Modellemesi, Yüksekö?retim, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: uavci@baskent.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ümmühan Avc?)

Yaz??ma Adresi: Ümmühan Avc?

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçe?in kullan?m? veya orijinal formuna eri?im için sorumlu yazar Ümmühan Avc? ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??da sunulmu?tur:

The original PDF can be downloaded here: [the-adaptation-of-learning-motivation-in-computer-programming-courses-scale-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/328111111)

Kaynaklar

Avç?, M., ve Ersoy, H. (2018). The Adaptation of Learning Motivation in Computer Programming Courses Scale into Turkish: The study of validity and reliability. *Yüksekö?retim ve Bilim Dergisi*. 8(1). 73-81.

Bilgisayar Programc?l???? Derslerinde Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 19 madde içermektedir. A?a??da ölçe?i olu?turan bazı örnek maddeler sunulmu?tur:

Program yazmadaki yüksek performans?n yüksek not almamda bana yararlı olacağını bilirim programlamada daha başarılı olurum.

Daha önce hiç karşılaşmadığım bir problemi çözmek için bir program yazmak gerektiğinde, programı tamamlamaya ve bu süreçte yeni öğrenme deneyimleri elde etmeye motive olurum.

Programlama çalışmaları için amacım hakkında net olduğumda daha iyi yapmaya motive olurum.

Öğretmenin cesaretlendirmesi ve hakkımda olumlu yorum yapması programlama öğrenmek için beni motive eder.

Eğer notlarımın kötü olduğunu bilirim, programlamada daha az hata yaparım.

Senin arkadaşlarım daha başarılı olurlarsa, onları yakalamak için programlamayı daha iyi öğrenmeye motive olurum.